

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
01.01.2015
Hetkel kehtiv
RT I, 29.12.2014, 12

Tervisekahjustuse kohtuarstliku tuvastamise kord

Vastu võetud 13.08.2002 nr 266
[RT I 2002, 72, 434](#)
jõustumine 02.09.2002

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
08.04.2003	RT I 2003, 36, 233	20.04.2003
18.12.2014	RT I, 29.12.2014, 3	01.01.2015

Määrus kehtestatakse «[Karistusseadustiku rakendamise seaduse](#)» § 32 lõike 3 ja «[Kohtuekspertiisiseaduse](#)» § 9 lõike 2 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

(1) Käesoleva määrusega kehtestatakse kooskõlas karistusseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustikuga tervisekahjustuse kohtuarstliku ekspertiisi tegemise ja ekspertiisiakti koostamise kord.
[[RT I, 29.12.2014, 3](#)- jõust. 01.01.2015]

(2) Tervisekahjustus käesoleva määruse mõttes on organismi elundite ja kudede anatoomilise terviklikkuse või nende füsioloogiliste funktsioonide häire, samuti haigus või muu patoloogiline seisund, mis tekib mehaanilise, füüsilise, keemilise, bioloogilise, psüühilise või muu teguri toimeel.

§ 2. Tervisekahjustuse tuvastamine

(1) Tervisekahjustus tuvastatakse objektiivsete uuringute ja kliinilise leiu alusel.

(2) Tervisekahjustuse tuvastamisel arvestatakse isiku varasemat tervise seisundit, kui see on seotud temale tekitatud tervisekahjustusega.

2. peatükk TERVISEKAHJUSTUSE KOHTUARSTLIK TUVASTAMINE

§ 3. Kohtuarstlik ekspertiis

Tervisekahjustuse tuvastamiseks teeb kohtuarstliku ekspertiisi kohtuarst või eksperdiks määratud muu isik (edaspidi *ekspert*) uurija, prokuröri või kohtu määruse alusel.

§ 4. Ekspertiisiakt

Tervisekahjustuse kohtuarstliku ekspertiisi kohta koostab ekspert ekspertiisiakti kooskõlas kriminaalmenetluse seadustikuga.
[[RT I, 29.12.2014, 3](#)- jõust. 01.01.2015]

§ 5. Ekspertiarvamus

(1) Ekspertiisiakti lõpposas annab ekspert ekspertiarvamuse, milles märgitakse:

- 1) tervisekahjustuse olemasolu või puudumine;
- 2) tervisekahjustuse olemus (diagnoos);
- 3) tervisekahjustuse tekkimise viis;
- 4) vajaduse korral hinnang isiku varasema tervise seisundi ja tervisekahjustuse seose kohta;
- 5) tervisekahjustuse eluohtlikkus;
- 6) tervisekahjustuse kestus;
- 7) ekspertiisiülesandest lähtuvad muud järeldused.

(2) Ekspert kirjeldab tervisekahjustuse kestust, arvestades tervisekahjustusest paranemise keskmist aega, järgmiselt:

- 1) tervisekahjustus, mis kestab kuni neli nädalat;
- 2) tervisekahjustus, mis kestab rohkem kui neli nädalat ja vähem kui neli kuud;
- 3) tervisekahjustus, mis kestab vähemalt neli kuud.

[RT I, 29.12.2014, 3- jõust. 01.01.2015]

§ 6. Ekspertiisiakti vormistamise tähtaeg

Ekspertiisiakt vormistatakse ühe kuu jooksul uuringute lõpetamise ja ekspertiisiks vajalike ravidokumentide saabumise päevast arvates.

3. peatükk TERVISEKAHJUSTUSE TUNNUSED

§ 7. Eluohtlik tervisekahjustus

(1) Eluohtlik on tervisekahjustus, mis ohustab kannatanu elu tervisekahjustuse tekitamise ajal või selle järel, olenemata arstiabi osutamisest, haiguse kulust ja lõpptulemusest.

(2) Eluohtlikud tervisekahjustused on:

- 1) koljupõhimikuluu või koljuvõlviluu kinnine murd, millega kaasneb raske peaaajakahjustus; [RT I 2003, 36, 233- jõust. 20.04.2003]
- 2) koljupõhimikuluu või koljuvõlviluu lahtine murd;
- 3) raske peaaajupõrutus või muu raske peaaajakahjustus;
- 4) lülisambakanalisse ulatuv vigastus, sh seljaaju funktsiooni kahjustuseta;
- 5) esimese või teise kaelalüli murd, sh seljaaju funktsiooni kahjustuseta; [RT I 2003, 36, 233- jõust. 20.04.2003]
- 6) muu kaelalüli või rinna- või nimmelüli vigastus, millega kaasneb seljaaju funktsiooni raske kahjustus;
- 7) seljaajuvigastus, millega kaasneb seljaaju funktsiooni raske kahjustus;
- 8) kõrisse, neelu, hingetorusse, söögitorusse, kilpnäärmesse või harknäärmesse ulatuv haav (kõigi koekihtide läbistus);
- 9) rindkere- või kõhuõõnde ulatuv haav, sh siseorganite kahjustuseta;
- 10) haav, mis ulatub kusepõide või soolde;
- 11) kõhukelmetaguse ruumi elundi vigastus, millega kaasneb elundi funktsiooni raske kahjustus;
- 12) rindkere või kõhuõõne kinnine vigastus, millega kaasneb elundi funktsiooni raske kahjustus;
- 13) pika toruluu (õlavarreluu, reieluu või sääreluu) lahtine murd;
- 14) suure veresoone vigastus: aordi, unearteri (ühise, sisemise või välise), rangluualuse arteri, õlavarrearteri, kaenlaarteri, reiarteri või põlveõndlaarteri ja artereid saatvate veenide vigastus;
- 15) III-IV järgu põletus, kui on kahjustatud üle 15% kehapinnast; III järgu põletus, kui on kahjustatud üle 20% kehapinnast; II järgu põletus, kui on kahjustatud üle 30% kehapinnast.

(3) Tervisekahjustus võib olla eluohtlik, kui sellega kaasneb mõni järgmistest seisunditest:

- 1) šokk;
- 2) kestev teadvusehäire;
- 3) äge südamepuudulikkus;
- 4) äge hingamispuudulikkus;
- 5) hapnikupuudus ajuverevareustuse häirete ja väljakujunenud muutustega näol ning kaelaelundites, mis on objektiivselt tuvastatud ja mille põhjuseks on kaelaelundite pigistamine või mehaanilise lämbuse tekitamine muul viisil;
- 6) sepsis;
- 7) kehapiirkonna või organi või selle osa vereringe häire, mis põhjustab infarkti, gangreeni või embooliat;
- 8) [kehtetu -RT I 2003, 36, 233- jõust. 20.04.2003]

§ 8. Tervisehäire

[RT I, 29.12.2014, 3- jõust. 01.01.2015]

(1) Tervisehäire käesoleva määruse tähenduses on selline tervisekahjustus, mis seisneb organismi elutegevuse häires, mida hinnatakse sellest paranemise kestuse või üldise püsiva töövõime kaotuse protsendiga.

(2) Töövõime kaotuse kindlaksmääramisel lähtutakse riikliku pensionikindlustuse seaduse § 16 lõike 11 alusel kehtestatud töövõime kaotuse protsendi määramise korrast.
[RT I, 29.12.2014, 3- jõust. 01.01.2015]

§ 9. Psüühikahäire

(1) Vajaduse korral tehakse tervisekahjustuse kohtuarstlik ekspertiis koos psühhiaatriga (komisjoniekspertiis).

(2) Psüühikahäire diagnoos ja häire põhjuslik seos saadud tervisekahjustusega tuvastatakse kohtupsühhiaatriaekspertiisiga.

§ 10. Raseduse katkemine

(1) Raseduse katkemine on tervisekahjustus raseduse kestusest sõltumata, välja arvatud juhul, kui katkemine on seotud organismi iseärasustega või isiku haigusega.

(2) Kui see on vajalik, tehakse raseduse katkemise korral kohtuarstlik ekspertiis koos naistearstiga (komisjoniekspertiis).

§ 11. Ravimatu näovigastus

Näovigastus on ravimatu, kui seda ei saa kõrvaldada tavaliste ravimeetoditega, vaid kosmeetilise operatsiooniga.

§ 12. Elundi kaotus või elundi tegevuse lakkamine

(1) Elundi kaotus on kuulmis-, nägemis-, kõne-, sugu- või muu organi eraldamine kehast.

(2) Elundi tegevuse lakkamine on selle püsiv halvatus või muu püsiv tegevusetus seisund.

§ 13. Nägemise kaotus

(1) Nägemise kaotus on:

- 1) mõlema silma nägemise täielik püsiv kaotus;
- 2) seisund, mille korral esineb mõlemast silmast nägemise halvenemine sõrmede lugemiseni 2 m kauguselt või lähemalt (nägemisteravus 0,04 ja vähem);
- 3) püsiv mõlema silma kõigi kestade ravimatu põletik.

(2) Nägemisteravuse kindlaksmääramisel ei arvestata meditsiinilis-tehniliste abivahenditega (prillid või kontaktläätsed) korrigeeritud näitajaid.

§ 14. Kuulmise kaotus

(1) Kuulmise kaotus on mõlema kõrva täielik kurtus või selline pöördumatu kuulmiskahjustus, mille korral isik ei kuule kõnehäält 3–5 cm kaugusel kõrvalestast.

(2) Kuulmise kaotuse kindlaksmääramisel ei arvestata meditsiinilis-tehniliste abivahenditega (kuuldeaparaat) korrigeeritud näitajaid.

§ 15. Keele kaotus

Keele kaotus on võimetus väljendada oma mõtteid häälikutega viisil, mis on teistele isikutele arusaadavad (kõneorgani kaotusest tingitud kõnevõimetus).

§ 16. Liikumisorgani kaotus

(1) Jäseme kaotus on:

- 1) kogu jäseme eraldamine kehast;
- 2) jäseme amputatsioon kõrgemalt kui küünar- või põlveliiges.

(2) Jäseme tegevuse lakkamine on selle püsiv halvatus või muu püsiv tegevusetus seisund või muu raske funktsioonikahjustus.

§ 17. Suguvõime kaotus

Suguvõime kaotus on suguuhte-, sigitamis-, viljastumis- või sünnitusvõime kaotus.

4. peatükk

RAKENDUSSÄTE

§ 18. Jõustumine

Määrus jõustub 1. septembril 2002. a.